

DE CHIRODIENST VOOR ZINGEVING,
ENGAGEMENT EN SOLIDARITEIT

**SAMEN
TEGEN
ARMOEDE**

COLOFON

'**DROOM (van een) HUIS**' is een uitgave van Spoor ZES, de dienst van de Chiro die rond zingeving, engagement en solidariteit werkt. Het spel kadert binnen de campagne van Samen Tegen Armoede 2020. Het is op maat gemaakt voor 12- tot 18-jarigen.

Spoor ZES
Kipdorp 30
2000 Antwerpen
03-231 07 95

Eindredactie
Veerle Speltincx

Enorm veel dank aan Katrien Monteyne, Robin Goedertier, Sandrien De Sterck, Jurgen Kappner en Kris Dom omdat jullie mee het spel uitwerkten, nalazen en mee nadachten.

Een speciale dankjewel aan de enthousiaste keti's en hun leiding van Chiro Snaaskerke voor het uittesten van het spel. Ook een dikke merci aan de testgroep van IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen die het spel testte op hun kamp.

Foto's: de testgroepen
Taalnazicht: Bart Boone
Vormgeving: Valerie Vanderlooy
Wettelijk Depot: D/2020/2909/10

Heb je zin om mee te werken aan de ontwikkeling van Spoor ZES-spelen?
Heb je opmerkingen of vragen? Laat het weten via spoorzes@chiro.be.

DROOM van een HUIS

Niet iedereen krijgt dezelfde start in het leven. In dit spel krijgen ongelijk verdeelde ploegen een ongelijke start in de worsteling om hun droomhuis te bezitten. Sommigen leven van een uitkering, anderen hebben een goed loon. De ene ploeg krijgt aan het begin van het spel een huis terwijl de andere ploeg moet huren. Kan de ongelijkheid minder erg worden door de overheidsmaatregelen die in de kanskaarten zitten? Of heb je net nog meer pech door een slechte kanskaart? Wie bezit aan het einde van het spel hun droomhuis en wie blijft dromen van een huis?

SPELDOEL

Een huis bezitten dat passend is voor de gezinssituatie van jouw ploeg én dat zo optimaal mogelijk verbouwd is.

Groepsgrootte: 6 tot 12 deelnemers. Meer dan 12 leden in je groep? Speel met 2 spelborden.

Doelgroep: 12- tot 18-jarigen

Spelbegeleiders: 1 of meer per spelbord

Duur: 2 tot 3 uur

Terrein: Binnen en buiten

Doel: De deelnemers maken kennis met de ongelijkheid in woonsituaties, met regelgeving die ervoor zorgt dat de woonkloof groter of kleiner kan worden en met voorbeelden van hoe een slechte woonomgeving invloed heeft op andere aspecten in het leven.

KORTE SPELUITLEGGING

Vier ongelijk verdeelde ploegen proberen een huis te bezitten dat past bij hun gezinssituatie. Daarnaast mogen ploegen een tweede (of derde) huis bezitten dat ze kunnen verhuren om zo meer inkomsten te genereren om hun huis te verbouwen.

Twee ploegen krijgen een huis aan het begin van het spel. Twee andere ploegen zijn huurders: zij zullen op ieder vakje met een 'te huur'-bordje huur moeten betalen tot ze zelf een huis hebben.

Je kunt aan een huis komen door met de pion op een 'koop'-vakje te komen. Je mag dan grond kopen die grenst aan dat vakje. Bij aankoop krijg je het eigendomsbewijs van de grond. Kom je op een 'bouw'-vak terecht (hoeft niet aangrenzend te zijn), dan mag je bouwen of verbouwen op de grond die je bezit. Bij de bouw van het huis wordt het huis op het spelbord geplaatst, bij verbouwingen worden de verbouwingskaartjes half onder het huisje gelegd. Als een ploeg een tweede woning heeft gebouwd, mag ze meteen een 'te huur'-bordje kopen. Komen ze met hun pion op een vakje met een oprit (grijs vakje aan een spelvakje) naar een eigen huis, dan mogen ze dat bordje daar plaatsen.

De spelbegeleiding kiest zelf wanneer het spel stopt. De ploeg die dan een huis bezit dat past bij hun gezinssituatie, met de meeste verbouwingen, wint het spel.

INHOUD

- Voorbereiding p. 4
- Materiaal p. 4
- Speluitleg p. 5
- Overzicht kanskaartjes p. 8 + 41
- Bijlagen
 - Bijlage 1: geld p. 9
 - Bijlage 2: Kaartjes basisgegevens p. 11
 - Bijlage 3: Kaartjes verbouwingen p. 11
 - Bijlage 4: Eigendomsbewijzen en huurprijzen p. 13
 - Bijlage 5: Huizen p. 17
 - Spelbord p. 21
 - Bijlage 6: Kanskaartjes p. 33
- Spelletjes p. 42
- Nabespreking p. 44
- Campagne Samen Tegen Armoede 2020 p. 45
- Meer Spoor ZES p. 46
- Adreslijst p. 47

VOORBEREIDING

LEZEN

Lees het spel goed door. Maak aanpassingen waar je denkt dat dat beter is voor jouw groep.

KAARTJES EN KOPIES

Haal de middelste pagina's uit de spelenbundel (p. 9 tot 40). Dat zijn de bijlagen die je nodig hebt om te verknippen en te kopiëren.

- Maak het spelbord (de middelste pagina's van het boekje).
- Maak 15 kopies van bijlage 1 en knip het speelgeld uit (of zoek speelgeld dat je nog in de lokalen hebt liggen).
- Knip de kaartjes met basisgegevens uit (bijlage 2) en stop ze in een zakje. De kaartjes die onder de huizen van de bank moeten komen, moeten niet mee in het zakje.
- Knip de verbouwingskaartjes (bijlage 3) en eigendomsbewijzen uit (bijlage 4).
- Knip de huisjes uit en vouw ze (bijlage 5).
- Knip de kanskaartjes uit (bijlage 6) en verstopt ze: hang ze op in bomen/aan prikborden/op deuren (telkens per twee dezelfde kaartjes). Wil je een rustig bordspel spelen, zoek dan een Jenga-spel en volg de instructies bij het overzicht van de kanskaartjes op p. 8 en 41.

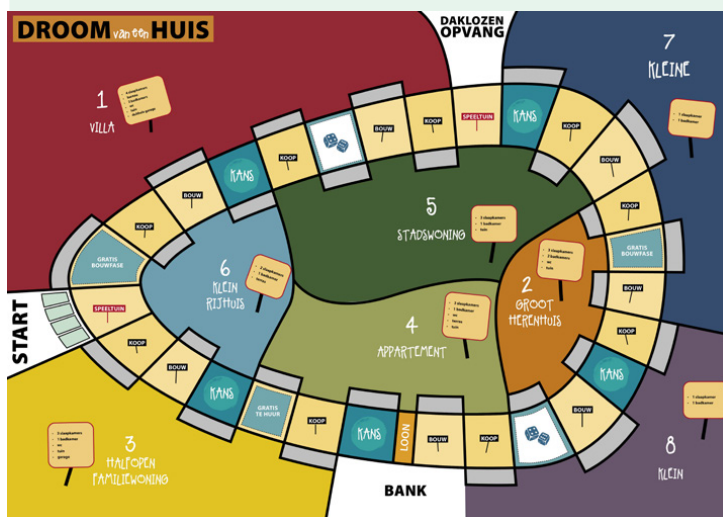
MATERIAAL

Zoek het materiaal dat je nodig hebt bij elkaar. Er zijn enkele zaken bij die waarschijnlijk niet meteen in je lokaal te vinden zijn, zoals een bak met strijkparels of een mengeling droge erwten en rijstkorrels (ter verduidelijking: voor een langdurige opdracht heb je een bak met heel kleine voorwerpjes nodig om te kunnen scheiden).

MATERIAALLIJST

- Spelbord
- 4 pionnen (bv.: kurken in 4 kleuren, of kleine speelgoedautootjes)
- 4 kaartjes met basisgegevens per familie
- huizen om op het spelbord te zetten
- kaartjes eigendomsbewijzen en huurprijzen
- kaartjes verbouwingen + eigendom bank om onder de huizen te leggen
- 'te huur'-bordjes (bv.: 15 kroonkurken waar 'te huur' op geschreven staat)
- dobbelstenen: 2 om te gooien voor stappen, 1 om te gooien bij het kopen/bouwen
- kanskaartjes (verstopt)
- speelgeld (15 keer kopiëren)
 - 45 x 50 STA
 - 30 x 100 STA
 - 30 x 500 STA
 - 30 x 1000 STA
 - 15 x 5000 STA
- droge rijstkorrels en droge erwten, of een bak strijkparels.
- materiaal voor spelletjes (afhankelijk van de spelletjes die jullie uitkiezen, zie p. 42)
 - kaarten, bierviltjes of bekers
 - 4 stevige, gelijksoortige tafels
 - stoelen (1 per persoon)
 - blinddoeken
 - 18 hoepels met 9 cijfers en 9 letters (of krijt om cirkels te tekenen)
 - 1 touw (of krijt) om het 'kot' af te bakenen
 - 2 ballen in verschillende kleuren (bv.: rode en blauwe)

SPELUITLEG

Verdeling ploegen

Het spel wordt gespeeld in vier ongelijk verdeelde ploegen. Je kunt die indelen door willekeurig een aantal gekleurde stippen op gezichten te zetten. Je kan ook verschillende kleuren snoepjes in een zakje steken, waarbij iedere kleur bij een ploeg hoort. De deelnemers trekken een snoepje en gaan per kleur staan.

Overzicht verdeling ploegen

	Ploeg 1	Ploeg 2	Ploeg 3	Ploeg 4
6 deelnemers	2	2	1	1
7 deelnemers	3	2	1	1
8 deelnemers	3	2	2	1
9 deelnemers	3	3	2	1
10 deelnemers	4	3	2	1
11 deelnemers	4	4	2	1
12 deelnemers	5	3	2	2

Als ze bestaan uit meer dan één deelnemer kunnen de ploegen zelf kiezen wat voor soort gezinssamenstelling ze hebben. Zo kunnen ze kiezen voor een of twee ouders, zonder of met kinderen. Maak met stickers op de trui duidelijk wie een volwassene is en wie kind. Een deelnemer die alleen speelt, is een volwassene. De deelnemers moeten zich niet inleven in hun rol, maar de verdeling van rollen kan invloed hebben op de uitvoering van de kanskaartjes.

Startsituatie

Overzicht startsituatie

	Bezit een huis/ is een huurder	Loon/uitkering	Bedrag loon/ uitkering	Startbedrag
Gezin 1	Bezit een huis	Loon	2500	5000
Gezin 2	Bezit een huis	Uitkering	1500	3000
Gezin 3	Is een huurder	Loon	2000	4000
Gezin 4	Is een huurder	Uitkering	1000	2000

Iedere ploeg trekt een kaartje waar de basisgegevens voor hun 'gezin' op staan. Er staat vermeld of ze een huis bezitten of niet, wat het bedrag van hun loon of uitkering is en wat hun startkapitaal is. Dat kaartje houden ze bij zich. Wanneer een ploeg langs het vakje 'loon' komt, krijgen ze hun loon uitbetaald.

De groepjes met een eigen huis trekken een eigendomsbewijs. Zij krijgen de grond en het bijbehorende huis. Ze zetten het huis op de juiste plaats op het spelbord en houden het eigendomsbewijs bij. Ze zijn verplicht om in het meest passende huis voor hun gezinssituatie te wonen, en moeten dus een andere woning proberen te bemachtigen als er een

meer passende woning op het spelbord te vinden is. Ze mogen wel in dit huis blijven wonen als het al het meest passende is voor hun gezinssituatie.

De ploegen die geen huis bezitten, zijn huurders. Zij moeten iedere kans aangrijpen om ergens te kunnen wonen. Ze zullen dus huur moeten betalen in huurhuizen (dat is op ieder vakje waar een 'te huur'-bordje staat) en ondertussen proberen een eigendom te kopen. Zodra ze een eigen huis hebben, moeten ze geen huur meer betalen.

Voor het spel begint, trekt de bank zelf nog twee eigendomskaartjes en zet je de bijbehorende huizen op de gronden. Zet meteen per huis een bordje 'te

huur' op de oprit en leg er een kaartje met 'eigendom van de bank' onder. Die huizen kunnen gekocht worden als een ploeg op een aangrenzend koopvak staat én ze het kanskaartje hebben dat hen toelaat een huis van de bank te kopen. Ze betalen dan de grond- én de bouw prijs. Het 'te huur'-bordje wordt voor een nieuw huis gezet dat de bank uit de overgebleven eigendomskaartjes trekt.

Alle ploegen zetten hun pion op start en gaan per ploeg rond het spelbord zitten. De ploeg met het hoogste startbedrag mag beginnen (gezin 1). De ploegen gooien om beurten met twee dobbelstenen en verzetten hun pion. Als ze iets kunnen uitvoeren dat past op dat vakje, dan doen ze dat.

SPELBORD

Op het spelbord zie je verschillende vakjes staan:

KANS, KOOP, BOUW, GRATIS BOUWFASE, SPEELTUIN, GRATIS TE HUUR, DAKLOZENOPVANG en BANK.

Hieronder vind je wat je op die vakjes kan/moet doen.

Iedereen gaat op zoek naar een kanskaartje voor de ploeg die op het kansvakje geland is. Het kanskaartje dat het eerst terug aan het spelbord gebracht is, wordt gespeeld.

- Ploegen die een bepaald negatief kanskaartje weten liggen, kunnen ervoor proberen te zorgen dat dat gespeeld moet worden door iemand die het goed voor elkaar heeft. Ze kunnen ook op zoek gaan naar het meest positieve kanskaartje voor hun eigen situatie en dat proberen te spelen. Er zijn namelijk kaartjes die specifiek voor eigenaars of huurders positief of negatief zijn.
- Een kaartje dat gespeeld moet worden bij een specifieke gelegenheid (bv.: vanaf nu moet je maar de helft van de huurprijs betalen als je op een 'te huur'-vakje komt) wordt aan het spelbord gelegd aan de kant waar de ploeg zit.
- Kaartjes die niet gespeeld kunnen worden omdat ze niet als eerste aan het spelbord waren, worden aan de begeleiding gegeven. Zijn alle verstopte kanskaartjes op, dan kan de begeleiding die opnieuw gaan verstoppen tijdens een spelmoment (vakje speeltuin).

KOOP

Kom je op dit vakje, dan mag je een aangrenzende grond kopen.

- Je krijgt het eigendomsbewijs, maar nog geen huis op het spelbord.
- Als een grond al verkocht is maar nog niet bebouwd, dan kan je de eigenaar dwingen de grond te verkopen aan de helft van de prijs.

BOUW

Kom je op een bouwvakje, dan mag je iets bouwen op een gekochte grond of verbouwen aan een huis dat je bezit.

- Je gooit met een dobbelsteen.
 - Gooi je 1, 2 of 3, dan mag je bouwen.
 - Gooi je 4, dan krijg je geen bouwvergunning en mag je bijgevolg niet bouwen.
 - Gooi je 5, dan moet je bouwen aan verdubbelde prijs (je mag niet weigeren).
 - Bij 6 mag je gratis bouwen of verbouwen.
- **Kan je bouwen?** Dan betaal je de bouwkost aan de bank en zet je het huis op de juiste plek.
- **Kan je verbouwen?** Betaal de verbouwkost aan de bank en leg een kaartje van verbouwing 1, 2 of 3 half onder je huis.

GRATIS BOUWFASE

Je mag gratis bouwen als je een grond bezit of gratis verbouwen als je een huis bezit. Heb je geen eigen grond of huis, dan heb je pech.

Gooi nog eens met de dobbelstenen en zet de overeenkomstige passen.

SPEELTUIN

Speel een spelletje met de hele groep (spelletjes op p. 42).

Tips:

- Heb je drie of vier spelletjes gespeeld, dek die vakjes dan even af om het grote spel beter te laten verlopen.
- Heb je een actieve ploeg? Fluit om het half uur om een extra spelmomentje in te zetten.

GRATIS TE HUUR

Je krijgt een gratis 'te huur'-bordje dat je mag bijhouden tot je een woning kan verhuren. Zet het bordje op de oprit als je met je pion op het vakje met oprit naar je woning staat.

DAKLOZEN OPVANG

Wat als je blut bent en niets meer kan betalen?

- **Heb je nog een grond of een huis?** Dan verkoop je dat per opbod. De startprijs is de helft van de prijs die je er tot nu toe in hebt gestoken. Wil of kan niemand het kopen, dan koopt de bank het voor de helft van de prijs.
- **Heb je geen eigendom?** Zet je pion op 'Opvangcentrum voor daklozen' en doe met je ploeg een opdrachtje, bijvoorbeeld: rijstkorrels scheiden van gedroogde erwten of een emmertje strijkpareltjes per kleur leggen. Dat doe je terwijl je twee dobbelbeurten overslaat.
De begeleiding geeft na die opdracht een bedrag dat ze zelf bepaalt. Vergelijk met wat anderen hebben en zorg ervoor dat de spelers weer een tijdje verder kunnen.

BANK

Kom je voorbij de bank, dan krijg je het bedrag dat op je kaartje met basisgegevens staat in de kolom met loon/uitkering (de lijn met 'loon' is dus geen vakje waar je op stapt).

Aan de meeste spelvakjes zie je een **grijs vakje aan de zijkant**. Dat zijn de 'opritten' naar de huizen.

- Daar kan een '**te huur**'-bord geplaatst worden. Een ploeg die een huis bezit en dat wil verhuren, mag een 'te huur'-bordje kopen als ze aan de beurt zijn en met hun pion op een vakje met oprit naar een eigen huis staan.
- Iedereen mag tot drie 'te huur'-bordjes plaatsen.
- De ploeg die geen eigen huis heeft en op dit vak komt, moet huur betalen aan de eigenaar van het huis (dat kan ook de bank zijn).
De huurder dobbelt met één dobbelsteen om het aantal weken huur te bepalen, en betaalt de overeenkomstige prijs. De bedragen voor de huur staan op fiches die bij de eigendomsakte horen. De huurprijs wordt hoger naarmate er meer verbouwingen gebeurd zijn.

Er zijn acht plaatsen voor huizen op het spelbord.

Op het spelbord is duidelijk te zien waar welk huis moet komen en hoe het huis er in grote lijnen uitziet (aantal slaapkamers, badkamers, tuin, enz.)

EEN HUIS BOUWEN

Om een huis te bouwen, koopt een ploeg eerst de grond. In ruil voor de prijs van de grond krijgt de eigenaar een eigendomsbewijs en het kaartje met de huurprijzen. Als het gebouw aangekocht wordt, plaatst de ploeg het op het spelbord. Iedere keer als er een verbouwing uitgevoerd wordt, wordt er een verbouwingskaartje onder het gebouw gelegd.

De prijzen voor de grond, het gebouw, het 'te huur'-bordje en de verbouwingen staan vermeld op het eigendomsbewijs dat je krijgt bij de aankoop van een grond.

Overzicht aankoopbedragen

			Grond	Gebouw	Te huur-bordje	Verbouwing 1	Verbouwing 2	Verbouwing 3
1	Villa	4 slaapkamers, bureau, 2 badkamers, wc, tuin, dubbele garage	5000	7000	250	2500	2000	1500
2	Groot herenhuis	3 slaapkamers, 2 badkamers, wc, tuin	4500	6000	200	2500	2000	2000
3	Halfopen familiewoning	3 slaapkamers, 1 badkamer, wc, tuin, garage	4500	5500	200	2500	1500	1500
4	Appartement	3 slaapkamers, 1 badkamer, wc, terras, garage	3500	5000	150	2000	1500	1000
5	Stadswoning	3 slaapkamers, 1 badkamer, tuin	3500	4500	150	2000	1500	1500
6	Klein rijhuis	2 slaapkamers, 1 badkamer, terras	2000	3500	100	1400	1000	700
7	Kleine arbeiderswoning	1 slaapkamer, 1 badkamer	1500	3000	100	700	500	300
8	Klein appartement	1 slaapkamer, 1 badkamer	1000	2500	100	500	300	200

In elk huis kunnen er drie verbouwingen uitgevoerd worden, waardoor je huis nog beter is om in te wonen (en je dus meer kans hebt om het spel te winnen). Verbouw je een huurhuis, dan worden je huurprijzen hoger.

Dit zijn de drie verbouwfases:

Verbouwing 1: alle ramen dubbel glas en centrale verwarming

Verbouwing 2: verbouwing dak: isolatie en nieuwe dakpannen

Verbouwing 3: zonnepanelen en nieuwe gekeurde elektriciteit

Heb je een verbouwfase gekocht, leg dan een bijbehorend kaartje onder je huis.

EINDE VAN HET SPEL

Rond het spel af na twee of drie uur spelen. De ploeg die het huis bezit dat het beste bij hen past en zo veel mogelijk verbouwingen heeft ondergaan, wint. Bij onduidelijkheid wie dat is, beslist de spelleiding.

Neem nog even de tijd om een nabespreking te doen.

KANSKAARTJES

Heb je geen mogelijkheid om de kanskaartjes te verstoppen of wil je het spel minder actief maken?
Ga op zoek naar een oud Jenga-spel. Schrijf de getallen 1 tot 33 op de blokken. Geef de zijkant van de blokken de kleur die bij het overeenkomstige nummer past. De ploeg die op het vakje 'kans' komt, zoekt een blok uit de Jenga-toren dat op hen van toepassing is (bv.: een blauw blok als de ploeg een loon krijgt).

ORANJE: IEDEREEN

1. Betaal je huisvuiltaks aan de gemeente: je betaalt 50 STA per persoon. (-)
2. Hoera, je krijgt een gratis bouwfase. Je mag die spelen wanneer je wilt. (+)
3. Je moet niet met de dobbelsteen gooien tijdens de volgende bouwfase. Je mag bouwen aan de gewone prijs. (+)
4. Vandalen vernielden je brievenbus voor de vijfde keer. Betaal 100 STA. (-)
5. Je kan je fiets niet binnen zetten. Daardoor is je ketting verroest en ben je te laat. Sla een beurt over. *(Heb je een huis met een garage? Dan vervalt dit kaartje.)*
6. Met dit kaartje mag je een huis van de bank kopen als je op een 'te koop'-vakje of 'bouw'-vakje staat dat grenst aan een huis van de bank. Je betaalt dan in één keer de grond én de bouwkost.
7. De bank legt een verbouwingskaartje onder een van haar huizen. (-)
8. Vakantiegeld! Je krijgt de helft van je loon of uitkering. (+)

BLAUW: LOON

9. Je krijgt een dertiende maand uitbetaald (1x bedrag van loon). *(Enkel voor mensen met een loon, niet voor mensen met een uitkering.)* (+)

ROOD: UITKERING

10. Je neemt je dakloze vriend in huis voor twee maand. Het OCMW vermindert jouw leefloon omdat ze je nu als samenwonend beschouwen. Je krijgt maar de helft van je uitkering als je de volgende keer 'loon' passeert. *(Enkel voor mensen met een uitkering.)* (-)
11. Je hebt recht op een energietoelage van het OCMW. Je krijgt 200 STA. *(Enkel voor mensen met een uitkering.)* (+)

GROEN: HUURDER

12. Je krijgt een huurpremie van het OCMW. Vanaf nu moet je maar de helft van de huurprijs betalen als je op een 'te huur'-vakje komt. *(Enkel voor huurders.)* (+)
13. Je krijgt tijdelijk een sociale woning toegewezen. De volgende keer dat je op een 'te huur'-vakje komt, moet je geen huur betalen. *(Enkel voor huurders.)* (+)
14. Je krijgt een sociale woning toegewezen. Vanaf nu moet je telkens maar de helft van de huurprijs betalen. *(Enkel voor huurders.)* (+)
15. Je huisbaas vervangt de ramen met beter isolerend glas. Jouw energiekosten dalen. Op het volgende 'te huur'-vakje betaal je maar de helft van de huur. *(Enkel voor huurders.)* (+)
16. Je huisbaas zegt jouw contract op. Je moet verhuizen. Dat kost 200 STA. *(Enkel voor huurders.)* (-)
17. De sociale dienst helpt jou met de verhuus en draagt bij in de verhuiskosten. Je krijgt 100 STA. *(Enkel voor huurders.)* (+)
18. Door de vochtige woning moet je elke maand 100 STA dokterskosten betalen voor de behandeling van astma van je dochter. Betaal 100 STA. *(Enkel voor huurders.)* (-)
19. Je kan niet goed studeren in je te kleine (huur)huis waar er te veel lawaai is. Daardoor ben je een jaar blijven zitten op school. Sla een beurt over. *(Enkel voor huurders.)* (-)
20. Je voelt je niet thuis in je huurhuis. Daardoor hang je vaak op straat rond met vrienden. Je kreeg een GAS-boete voor overlast. Betaal 50 STA. *(Enkel voor huurders.)* (-)
21. Je hebt geen geld over voor hobby's en je mag ook geen huisdier houden in je huurhuis. Dat weegt emotioneel door. Ga 12 stappen achteruit. *(Enkel voor huurders.)* (-)
22. Het inkomen van jouw inwonend kind boven 18 jaar wordt vanaf dit jaar meegeteld bij de berekening van je sociale huur. De volgende keer dat je huur moet betalen, betaal je de helft van het te betalen bedrag extra (bv.: je betaalt 300 STA als je 200 STA moet betalen). *(Enkel voor huurders met een kind.)* (-)

BIJLAGEN JONGERENSPEL WONEN

15 keer afdrukken of kopiëren.

BIJLAGE 1 GELD

We spelen met STA's: Samen Tegen Armoede-centen.
Omdat we allemaal dromen van een wereld zonder armoede.

50 STA	50 STA
50 STA	100 STA
100 STA	500 STA
500 STA	1000 STA
1000 STA	5000 STA

BIJLAGE 2 KAARTJES BASISGEGEVENS

Deze kaartjes trekken de ploegen aan het begin van het spel.

Gezin 1: basisgegevens • Bezit een huis • Krijgt een loon = 2500 STA • Startbedrag = 5000 STA	Gezin 2: basisgegevens • Bezit een huis • Krijgt een uitkering = 1500 STA • Startbedrag = 3000 STA	Gezin 3: basisgegevens • Is een huurder • Krijgt een loon = 2000 STA • Startbedrag = 4000 STA	Gezin 4: basisgegevens • Is een huurder • Krijgt een uitkering = 1000 STA • Startbedrag = 2000 STA
--	---	--	---

Deze kaartjes gaan onder de twee huizen die eigendom zijn van de bank.

Dit huis is eigendom van de bank.	Dit huis is eigendom van de bank.
--	--

BIJLAGE 3 KAARTJES VERBOUWINGEN

Deze kaartjes leg je onder het huis van de ploeg die een verbouwing koopt.

Verbouwing 1	Verbouwing 2	Verbouwing 3	Verbouwing 1
Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming	Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen	Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit	Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming
Verbouwing 2	Verbouwing 3	Verbouwing 1	Verbouwing 2
Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen	Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit	Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming	Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen
Verbouwing 3	Verbouwing 1	Verbouwing 2	Verbouwing 3
Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit	Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming	Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen	Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit
Verbouwing 1	Verbouwing 2	Verbouwing 3	Verbouwing 1
Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming	Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen	Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit	Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming
Verbouwing 2	Verbouwing 3	Verbouwing 1	Verbouwing 2
Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen	Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit	Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming	Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen
Verbouwing 3	Verbouwing 1	Verbouwing 2	Verbouwing 3
Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit	Alle ramen dubbel glas + centrale verwarming	Verbouwing dak: isolatie + nieuwe dakpannen	Zonnepanelen + nieuwe gekeurde elektriciteit

BIJLAGE 4 EIGENDOMSBEWIJZEN EN HUURPRIJZEN

Overzicht eigendomsbewijzen

Villa

- 4 slaapkamers
- bureau
- 2 badkamers
- wc
- tuin
- dubbele garage

Grond	5000
Gebouw	6000
'Te huur'-bordje	250
Verbouwing 1	2500
Verbouwing 2	2000
Verbouwing 3	1500

Groot herenhuis

- 3 slaapkamers
- 2 badkamers
- wc
- tuin

Grond	4500
Gebouw	5500
'Te huur'-bordje	200
Verbouwing 1	2500
Verbouwing 2	2000
Verbouwing 3	2000

Halfopen familiewoning

- 3 slaapkamers
- 1 badkamer
- wc
- tuin
- garage

Grond	4500
Gebouw	5000
'Te huur'-bordje	200
Verbouwing 1	2500
Verbouwing 2	1500
Verbouwing 3	1500

Appartement

- 3 slaapkamers
- 1 badkamer
- wc
- terras
- tuin

Grond	3500
Gebouw	4500
'Te huur'-bordje	150
Verbouwing 1	2000
Verbouwing 2	1500
Verbouwing 3	1000

Huurprijzen

Villa (1) (KI: 600)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	300	350	400	450
2 weken	600	700	800	900
3 weken	900	1050	1200	1350
4 weken	1200	1400	1600	1800
5 weken	1500	1750	2000	2250
6 weken	1800	2100	2400	2700

Groot herenhuis (2) (KI: 500)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	250	300	350	400
2 weken	500	600	700	800
3 weken	750	900	1050	1200
4 weken	1000	1200	1400	1600
5 weken	1250	1500	1750	2000
6 weken	1500	1800	2100	2400

Halfopen bebouwing (3) (KI: 400)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	200	250	300	350
2 weken	400	500	600	700
3 weken	600	750	900	1050
4 weken	800	1000	1200	1400
5 weken	1000	1250	1500	1750
6 weken	1200	1500	1800	2100

Appartement (4) (KI: 300)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	150	200	250	300
2 weken	300	400	500	600
3 weken	450	600	750	900
4 weken	600	800	1000	1200
5 weken	750	1000	1250	1500
6 weken	900	1200	1500	1800

Overzicht eigendomsbewijzen

Stadswoning

- 3 slaapkamers
- 1 badkamer
- tuin

Grond	3500
Gebouw	4500
'Te huur'-bordje	150
Verbouwing 1	2000
Verbouwing 2	1500
Verbouwing 3	1500

Klein rijhuis

- 2 slaapkamers
- 1 badkamer
- terras

Grond	2000
Gebouw	3000
'Te huur'-bordje	100
Verbouwing 1	1400
Verbouwing 2	1000
Verbouwing 3	700

Kleine arbeiderswoning

- 1 slaapkamer
- 1 badkamer

Grond	1500
Gebouw	3000
'Te huur'-bordje	100
Verbouwing 1	700
Verbouwing 2	500
Verbouwing 3	300

Klein appartement

- 1 slaapkamer
- 1 badkamer

Grond	1000
Gebouw	2500
'Te huur'-bordje	100
Verbouwing 1	500
Verbouwing 2	300
Verbouwing 3	200

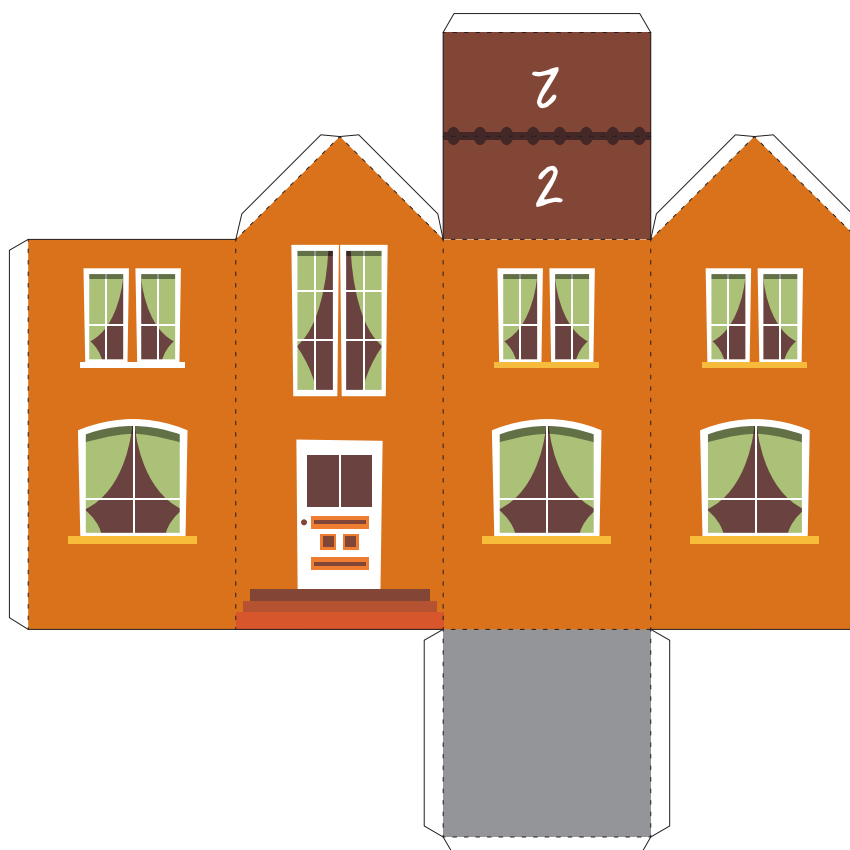
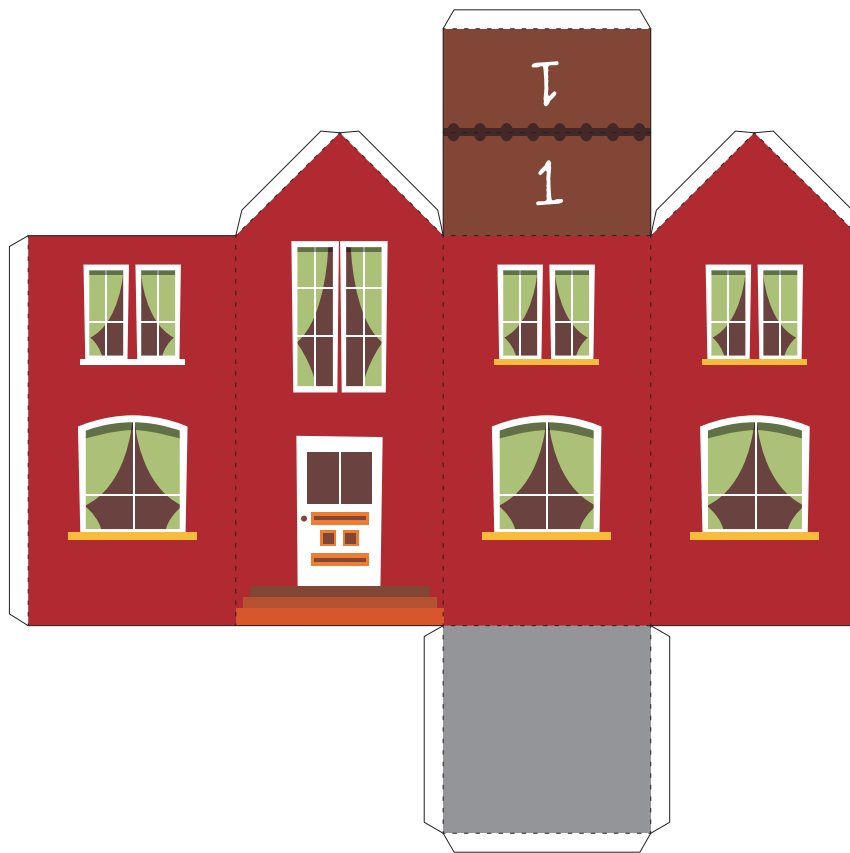
Stadswoning (5) (KI: 250)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	150	200	250	300
2 weken	300	400	500	600
3 weken	450	600	750	900
4 weken	600	800	1000	1200
5 weken	750	1000	1250	1500
6 weken	900	1200	1500	1800

Klein rijhuis (6) (KI: 200)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	100	150	200	250
2 weken	200	300	400	500
3 weken	300	450	600	750
4 weken	400	600	800	1000
5 weken	500	750	1000	1250
6 weken	600	900	1200	1500

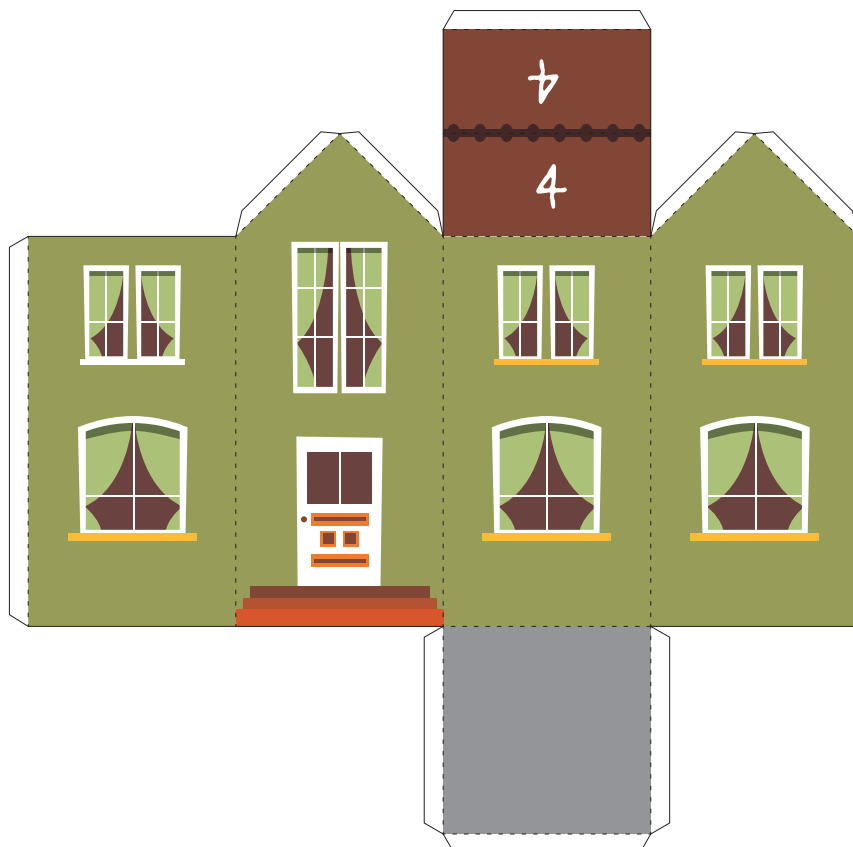
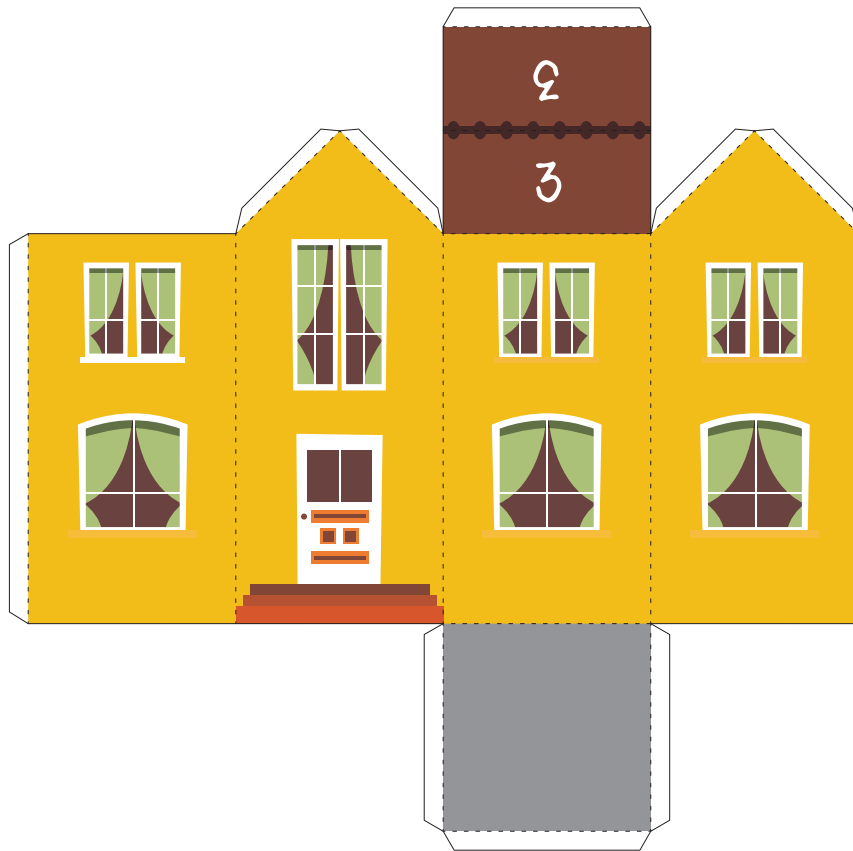
Kleine arbeiders- woning (7) (KI: 150)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	100	150	200	250
2 weken	200	300	400	500
3 weken	300	450	600	750
4 weken	400	600	800	1000
5 weken	500	750	1000	1250
6 weken	600	900	1200	1500

Klein appar- tement (8) (KI: 100)	Gebouw	Verbouwing 1 (glas + cv)	Verbouwing 2 (dak)	Verbouwing 3 (zonnepanelen)
1 week	50	100	150	200
2 weken	100	200	300	400
3 weken	150	300	450	600
4 weken	200	400	600	800
5 weken	250	500	750	1000
6 weken	300	600	900	1200

BIJLAGE 5 HUIZEN

START

SPEELTUIN

KOOP

BOUW

6
KLEIN
RIJTHUIS

- 2 slaapkamers
- 1 badkamer
- terras

KANS

GRATIS
TE HUUR

KOOP

- 3 slaapkamers
- 1 badkamer
- wc
- tuin
- garage

3

HALFOPEN

FAMILIEWONING

KAN

4

APPARTEMENT

- 3 slaapkamers
- 1 badkamer
- wc
- terras
- tuin

2

GROOT
HERENTHUIS

- tuin

BOUW

KOOP

KANS

BOUW

KOOP

BOUW

LOON

KANS

8

KLEIN

APPARTEMENT

- 1 slaapkamer
- 1 badkamer

BANK

DAKLOZEN OPVANG

7

KLEINE

WERKERSWOONING

KANS

BOUW

KOOP

SPEELTUIN

KOOP

BOUW

KOOP

- 1 slaapkamer
- 1 badkamer

5

STADSWOONING

- 3 slaapkamers
- 1 badkamer
- tuin

- 3 slaapkamers
- 2 badkamers
- wc

GRATIS
BOUWFASE

DROOM van een HUIS

1

VILLA

- 4 slaapkamers
- bureau
- 2 badkamers
- wc
- tuin
- dubbele garage

KOOP

BOUW

KANS

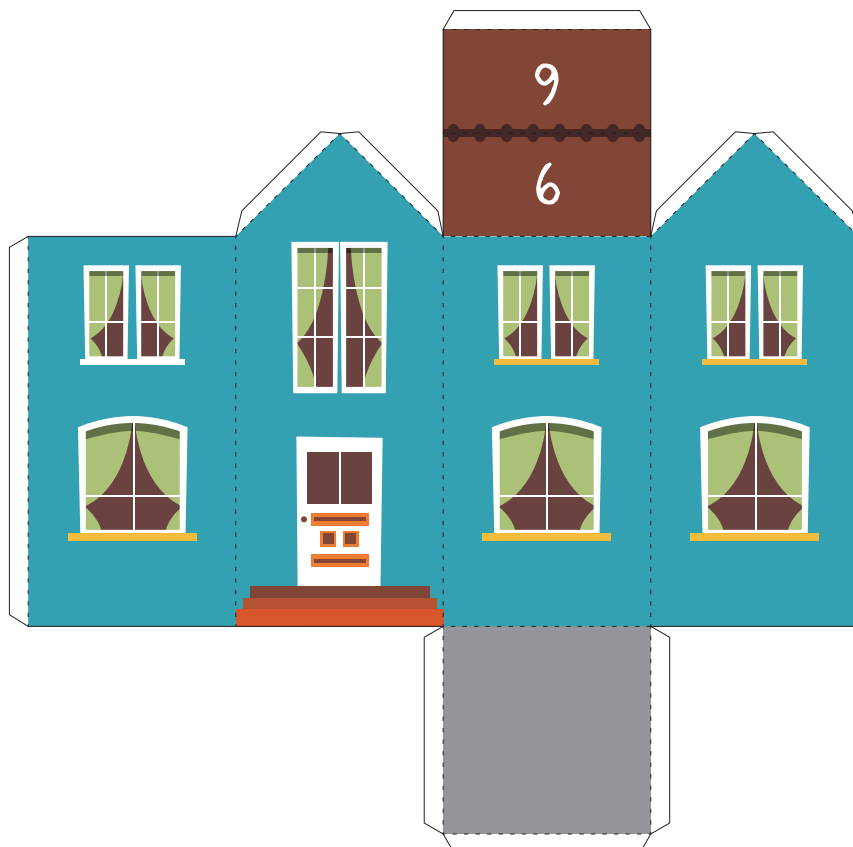
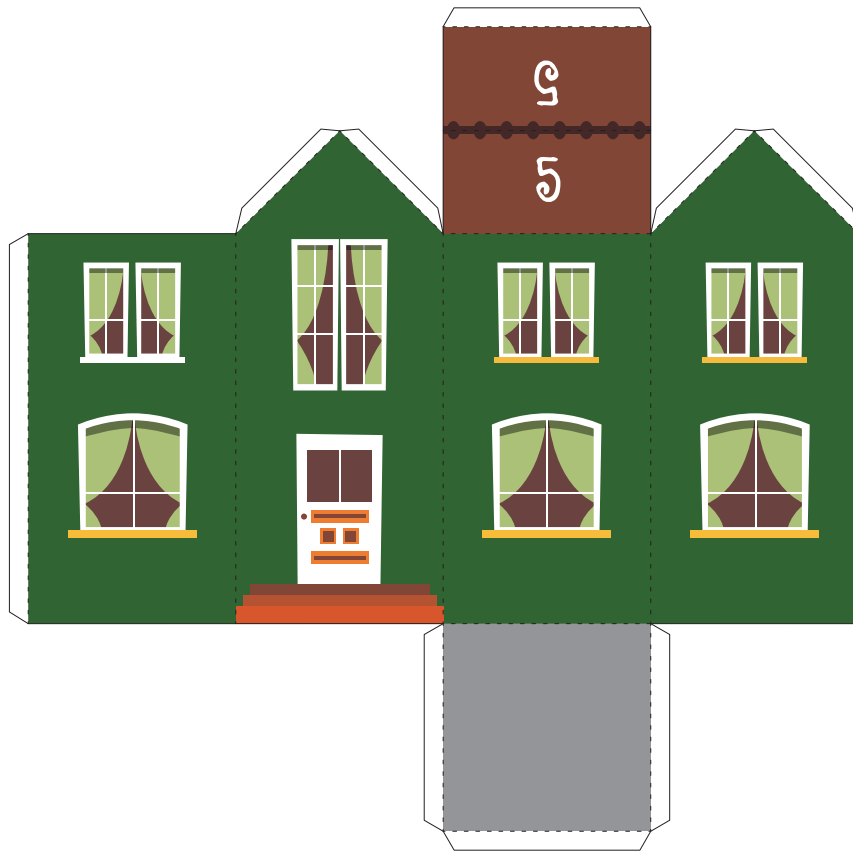
KOOP

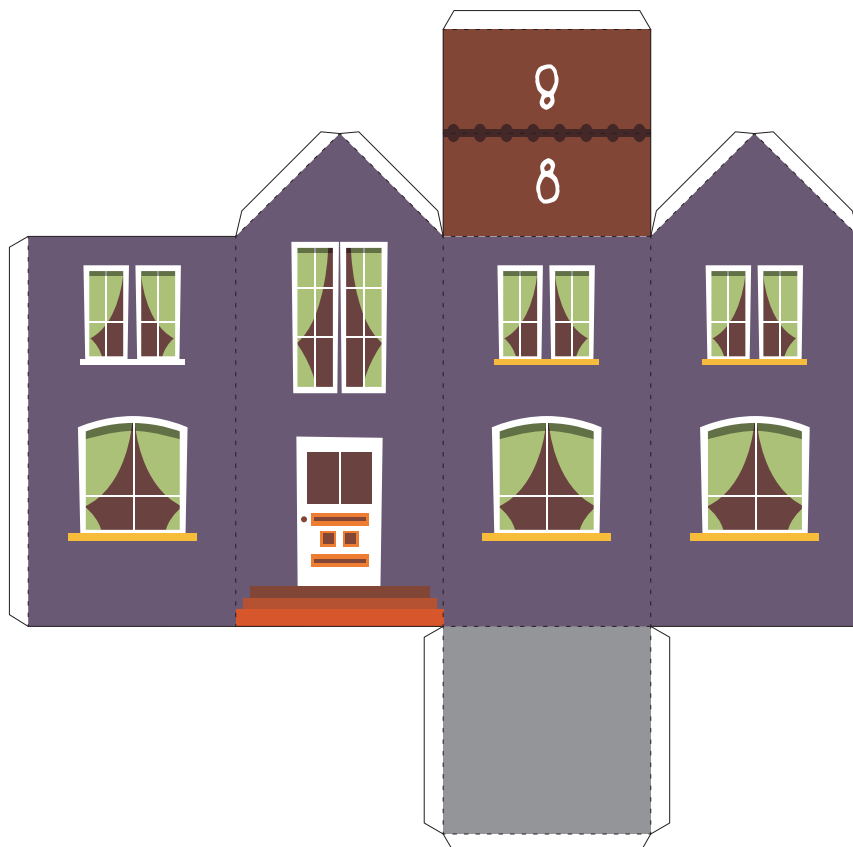
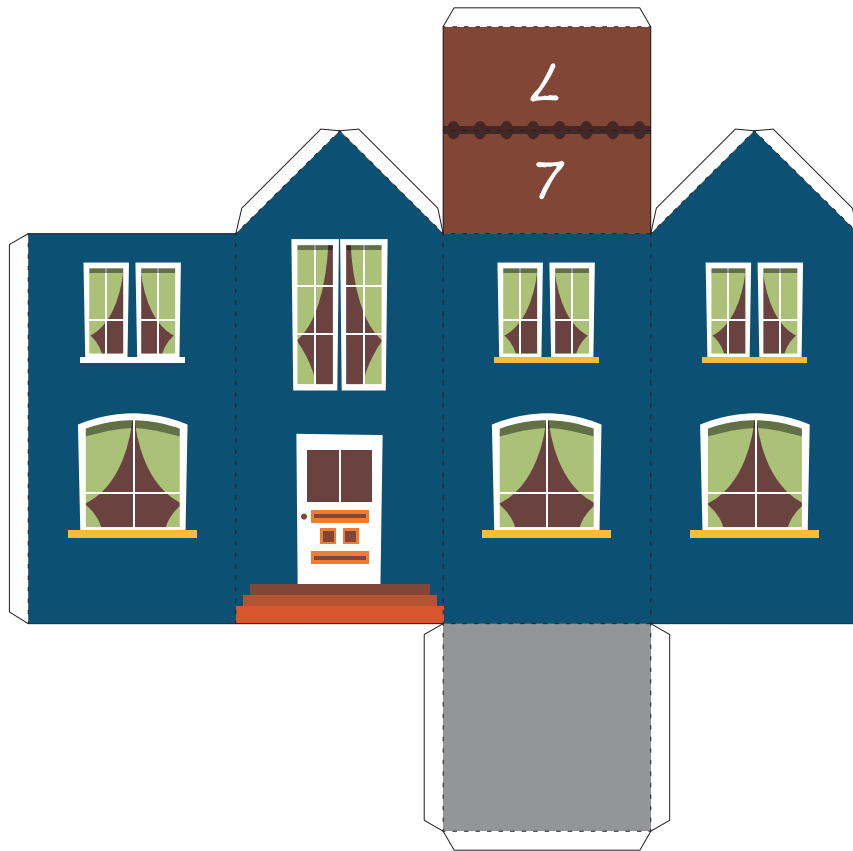
GRATIS

BOUWFASE

BIJLAGE 6 KANSKAARTJES

Betaal je huisvuiltaks aan de gemeente: je betaalt 50 STA per persoon. (-) (IEDEREEN) 1	Hoera, je krijgt een gratis bouwfase. Je mag die gebruiken wanneer je wilt. (+) (IEDEREEN) 2	Je moet niet met de dobbelsteen gooien tijdens de volgende bouwphase maar mag gewoon bouwen aan de gewone prijs. (+) (IEDEREEN) 3
Vandalen vernielden jouw brievenbus voor de vijfde keer. Betaal 100 STA. (-) (IEDEREEN) 4	Je kan je fiets niet binnen zetten. Daardoor is je ketting verroest en ben je te laat. Sla een beurt over. (Heb je een huis met een garage? Dan vervalt dit kaartje.) (IEDEREEN) 5	Met dit kaartje mag je een huis van de bank kopen als je op een 'te koop'-vakje of 'bouw'-vakje staat dat grenst aan een huis van de bank. Je betaalt dan in één keer de grond én de bouwkost. (IEDEREEN) 6
De bank legt een verbouwingskaartje onder een van haar huizen. (-) (IEDEREEN) 7	Vakantiegeld! Je krijgt de helft van je loon of uitkering. (+) (IEDEREEN) 8	
Betaal je huisvuiltaks aan de gemeente: je betaalt 50 STA per persoon. (-) (IEDEREEN) 1	Hoera, je krijgt een gratis bouwfase. Je mag die gebruiken wanneer je wilt. (+) (IEDEREEN) 2	Je moet niet met de dobbelsteen gooien tijdens de volgende bouwphase maar mag gewoon bouwen aan de gewone prijs. (+) (IEDEREEN) 3
Vandalen vernielden jouw brievenbus voor de vijfde keer. Betaal 100 STA. (-) (IEDEREEN) 4	Je kan je fiets niet binnen zetten. Daardoor is je ketting verroest en ben je te laat. Sla een beurt over. (Heb je een huis met een garage? Dan vervalt dit kaartje.) (IEDEREEN) 5	Met dit kaartje mag je een huis van de bank kopen als je op een 'te koop'-vakje of 'bouw'-vakje staat dat grenst aan een huis van de bank. Je betaalt dan in één keer de grond én de bouwkost. (IEDEREEN) 6
De bank legt een verbouwingskaartje onder een van haar huizen. (-) (IEDEREEN) 7	Vakantiegeld! Je krijgt de helft van je loon of uitkering. (+) (IEDEREEN) 8	
Je krijgt een dertiende maand uitbetaald (1x bedrag van loon). (+) (ENKEL VOOR MENSEN MET EEN LOON, NIET VOOR MENSEN MET EEN UITKERING) 9	Je krijgt een dertiende maand uitbetaald (1x bedrag van loon). (+) (ENKEL VOOR MENSEN MET EEN LOON, NIET VOOR MENSEN MET EEN UITKERING) 9	

Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
	Kans!	Kans!
	Kans!	Kans!

Je neemt je dakloze vriend in huis voor twee maanden. Het OCMW vermindert je leefloon omdat ze je nu als samenwonend beschouwen. Je krijgt maar de helft van je uitkering als je de volgende keer 'loon' passeert. (-) 10 (ENKEL VOOR MENSEN MET EEN UITKERING)	Je hebt recht op een energietoelage van het OCMW. Je krijgt 200 STA. (+) (ENKEL VOOR MENSEN MET EEN UITKERING) 11	Je neemt je dakloze vriend in huis voor twee maanden. Het OCMW vermindert je leefloon omdat ze je nu als samenwonend beschouwen. Je krijgt maar de helft van je uitkering als je de volgende keer 'loon' passeert. (-) 10 (ENKEL VOOR MENSEN MET EEN UITKERING)
Je hebt recht op een energietoelage van het OCMW. Je krijgt 200 STA. (+) (ENKEL VOOR MENSEN MET EEN UITKERING) 11	Je krijgt een huurpremie van het OCMW. Vanaf nu moet je maar de helft van de huurprijs betalen als je op een 'te huur'-vakje komt. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 12	Je krijgt tijdelijk een sociale woning toegewezen. De volgende keer dat je op een 'te huur'-vakje komt, moet je geen huur betalen. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 13
Je krijgt een sociale woning toegewezen. Vanaf nu moet je telkens maar de helft van de huurprijs betalen. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 14	Je huisbaas vervangt de ramen met beter isolerend glas. Jouw energiekosten dalen. Op het volgende 'te huur'-vakje betaal je maar de helft van de huur. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 15	Je huisbaas zegt jouw contract op. Je moet verhuizen. Dat kost 200 STA. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 16
De sociale dienst helpt jou met de verhuis en draagt bij in de verhuiskosten. Je krijgt 100 STA. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 17	Door de vochtige woning moet je elke maand 100 STA dokterskosten betalen voor de behandeling van astma van je dochter. Betaal 100 STA. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 18	Je kan niet goed studeren in je te kleine (huur)huis waar er te veel lawaai is. Daardoor ben je een jaar blijven zitten op school. Sla een beurt over. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 19
Je voelt je niet thuis in je huurhuis. Daardoor hang je vaak op straat rond met vrienden. Je kreeg een GAS-boete voor overlast. Betaal 50 STA. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 20	Je hebt geen geld over voor hobby's en je mag ook geen huisdier houden in je huurhuis. Dat weegt emotioneel door. Ga 12 stappen achteruit. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 21	Het inkomen van jouw inwonend kind boven 18 jaar wordt vanaf dit jaar meegeteld bij de berekening van jouw sociale huur. De volgende keer dat je huur moet betalen, betaal je de helft van het te betalen bedrag extra (bv.: je betaalt 300 STA als je 200 STA moet betalen.) (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 22
Je krijgt een huurpremie van het OCMW. Vanaf nu moet je maar de helft van de huurprijs betalen als je op een 'te huur'-vakje komt. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 12	Je krijgt tijdelijk een sociale woning toegewezen. De volgende keer dat je op een 'te huur'-vakje komt, moet je geen huur betalen. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 13	Je krijgt een sociale woning toegewezen. Vanaf nu moet je telkens maar de helft van de huurprijs betalen. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 14
Je huisbaas vervangt de ramen met beter isolerend glas. Jouw energiekosten dalen. Op het volgende 'te huur'-vakje betaal je maar de helft van de huur. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 15	Je huisbaas zegt jouw contract op. Je moet verhuizen. Dat kost 200 STA. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 16	De sociale dienst helpt jou met de verhuis en draagt bij in de verhuiskosten. Je krijgt 100 STA. (+) (ENKEL VOOR HUURDERS) 17

Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!

Door de vochtige woning moet je elke maand 100 STA dokterskosten betalen voor de behandeling van astma van je dochter. Betaal 100 STA. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 18	Je kan niet goed studeren in je te kleine (huur)huis waar er te veel lawaai is. Daardoor ben je een jaar blijven zitten op school. Sla een beurt over. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 19	Je voelt je niet thuis in je huurhuis. Daardoor hang je vaak op straat rond met vrienden. Je kreeg een GAS-boete voor overlast. Betaal 50 STA. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 20
Je hebt geen geld over voor hobby's en je mag ook geen huisdier houden in je huurhuis. Dat weegt emotioneel door. Ga 12 stappen achteruit. (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 21	Het inkomen van jouw inwonend kind boven 18 jaar wordt vanaf dit jaar meegeteld bij de berekening van jouw sociale huur. De volgende keer dat je huur moet betalen, betaal je de helft van het te betalen bedrag extra (bv.: je betaalt 300 STA als je 200 STA moet betalen.) (-) (ENKEL VOOR HUURDERS) 22	Brand: je hebt zo veel schade aan je huis dat het even onbewoonbaar wordt. Heb je een huis in eigendom, dan betaal je huur op het eerstvolgende 'te huur'-vakje dat niet van jou is. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 23
Brand! Je hele huis is afgebrand. Je huis moet van het spelbord. Gelukkig ben je verzekerd en geeft de bank je het bedrag van het huis. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 24	Je moet je kadastraal inkomen betalen (bedrag achter KI op overzicht met huurbedragen). Zowel voor je eigen huis als voor huizen die je verhuurt. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 25	Je moet je (huur)huis schimmelvrij maken, je betaalt daarvoor 400 STA. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 26
Je hebt een verborgen waterlek en moet 600 STA boven op je waterfactuur betalen. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 27	Je bouwgrond is al te lang onbebouwd. Je betaalt een boete van 300 STA. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS VAN ONBEBOUWDE GROND) 28	Je krijgt een premie van 200 STA voor het plaatsen van dubbel glas. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET DUBBEL GLAS – VERBOUWING 1) 29
Je hebt je dak geïsoleerd! Daar krijg je een premie van 500 STA voor. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET NIEUW DAK – VERBOUWING 2) 30	Door jouw zonnepanelen krijg je elk jaar 900 STA aan groenestroomcertificaten. Je krijgt nu dus 900 STA. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET ZONNEPANELEN – VERBOUWING 3) 31	Je krijgt een deel belastingen terug omdat je een tweede huis bezit en daar minder belasting op betaalt. Je krijgt 500 STA. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET EEN TWEEDE HUIS) 32
Als je meer dan één 'te huur'-bordje voor je huis hebt, ben je een huisjesmelker. De politie zegt dat je niet meer mag verhuren en neemt je 'te huur'-bordjes af. Je betaalt een boete van 300 STA. (-) (ENKEL VOOR EEN EIGENAAR DIE MEER DAN ÉÉN 'TE HUUR'-BORDJE HEEFT STAAN) 33	Brand: je hebt zo veel schade aan je huis dat het even onbewoonbaar wordt. Heb je een huis in eigendom, dan betaal je huur op het eerstvolgende 'te huur'-vakje dat niet van jou is. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 23	Brand! Je hele huis is afgebrand. Je huis moet van het spelbord. Gelukkig ben je verzekerd en geeft de bank je het bedrag van het huis. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 24
Je moet je kadastraal inkomen betalen (bedrag achter KI op overzicht met huurbedragen). Zowel voor je eigen huis als voor huizen die je verhuurt. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 25	Je moet je (huur)huis schimmelvrij maken, je betaalt daarvoor 400 STA. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 26	Je hebt een verborgen waterlek en moet 600 STA boven op je waterfactuur betalen. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS) 27

Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!

Je bouwgrond is al te lang onbebouwd. Je betaalt een boete van 300 STA. (-) (ENKEL VOOR EIGENAARS VAN ONBEBOUWDE GROND) 28	Je krijgt een premie van 200 STA voor het plaatsen van dubbel glas. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET DUBBEL GLAS – VERBOUWING 1) 29	Je hebt je dak geïsoleerd! Daar krijg je een premie van 500 STA voor. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET NIEUW DAK – VERBOUWING 2) 30
Door jouw zonnepanelen krijg je elk jaar 900 STA aan groenestroomcertificaten. Je krijgt nu dus 900 STA. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET ZONNEPANELEN – VERBOUWING 3) 31	Je krijgt een deel belastingen terug omdat je een tweede huis bezit en daar minder belasting op betaalt. Je krijgt 500 STA. (+) (ENKEL VOOR EIGENAARS MET EEN TWEEDE HUIS) 32	Als je meer dan één ‘te huur’-bordje voor je huis hebt, ben je een huisjesmelker. De politie zegt dat je niet meer mag verhuren en neemt je ‘te huur’-bordjes af. Je betaalt een boete van 300 STA. (-) (ENKEL VOOR EEN EIGENAAR DIE MEER DAN EÉN ‘TE HUUR’-BORDJE HEEFT STAAN) 33

Kans!	Kans!	Kans!
Kans!	Kans!	Kans!

GEEL: EIGENAAR

23. Brand: je hebt zoveel schade aan je huis dat het even onbewoonbaar wordt. Heb je een huis in eigendom, dan betaal je huur op het eerstvolgende 'te huur'-vakje dat niet van jou is. (Enkel voor eigenaars.) (-)
24. Brand! Je hele huis is afgebrand. Je huis moet van het spelbord. Gelukkig ben je verzekerd en geeft de bank je het bedrag van het huis. (Enkel voor eigenaars.) (-)
25. Je moet je kadastraal inkomen betalen (bedrag achter 'KI' op overzicht met huurbedragen), zowel voor je eigen huis als voor huizen die je verhuurt. (Enkel voor eigenaars.) (-)
26. Je moet je (huur)huis schimmelvrij maken, je betaalt daarvoor 400 STA. (Enkel voor eigenaars.) (-)
27. Je hebt een verborgen waterlek en moet 600 STA betalen boven op je waterfactuur. (Enkel voor eigenaars.)
28. Je bouwgrond staat al te lang onbebouwd. Je betaalt een boete van 300 STA. (Enkel voor eigenaars van onbebouwde grond.)
29. Je krijgt een premie voor het plaatsen van dubbel glas. Je krijgt 200 STA. (Enkel voor eigenaars met dubbel glas – verbouwing 1.)
30. Je hebt je dak geïsoleerd! Daar krijg je een premie van 500 STA voor. (Enkel voor eigenaars met nieuw dak – verbouwing 2.)
31. Door jouw zonnepanelen krijg je elk jaar 900 STA aan groenestroomcertificaten. Je krijgt nu dus 900 STA. (Enkel voor eigenaars met zonnepanelen – verbouwing 3.)
32. Je krijgt een deel belastingen terug omdat je een tweede huis bezit en daar minder belasting op betaalt. Je krijgt 500 STA. (Enkel voor eigenaars met een tweede huis.) (+)
33. Als je meer dan één 'te huur'-bordje voor je huis hebt, ben je een huisjesmelker. De politie zegt dat je niet meer mag verhuren en neemt je 'te huur'-bordjes af. Je betaalt een boete van 300 STA. (Enkel voor een eigenaar die meer dan één 'te huur'-bordje heeft staan.) (-)

SPELLETJES (VAKJE SPEELTUIN)

Kies 1 van de spelletjes om te spelen als er iemand op het vakje SPEELTUIN komt.

Speel je een verkorte versie van het bordspel, laat de spelletjes dan vallen.

Heb je een actieve groep, fluit dan ieder half uur om een extra spelmoment in te lassen.

Piramide bouwen

Bouw een levende piramide door op handen en knieën op elkaar te gaan zitten.

Estafettespel

Materiaal

Kaarten, bierviltjes of bekers

Speluitleg

Speel een estafettespel en laat de ploegen om het snelst een kaartenhuisje bouwen of met bekertjes een hoge constructie bouwen. De spelers mogen telkens maar twee speelkaarten of één bekertje meenemen naar de plek waar de constructie gebouwd moet worden.

Mikado met stoelen

Materiaal

Stoelen

Speluitleg

Gooi alle stoelen op elkaar. Om beurten moeten de deelnemers proberen een stoel te bemachtigen zonder dat ze bewegen.
(Geen stoelen? Speel mikado met bestek!)

Huisnummers en Zo

Materiaal

Blinddoeken of stoelen

Speluitleg

Kies of je de opdrachten geblinddoekt laat uitvoeren of zonder te praten op stoelen.

- Ga in volgorde van huisnummer staan (van bij jou thuis).
- Ga op alfabetische volgorde van je straatnaam staan.
- Ga op volgorde staan volgens hoe dicht of hoe ver je van de Chirolokalen (of jouw jeugdactiviteit) woont.

Stoelenspel

Materiaal

Stoelen

Speluitleg

Er staan evenveel stoelen als er deelnemers zijn, verspreid op het terrein. Alle deelnemers zitten op een stoel, behalve één iemand. Die persoon staat aan de kant van het terrein waar de lege stoel zich niet bevindt en moet proberen op een lege stoel te gaan zitten door te wandelen. De andere deelnemers proberen dat te verhinderen door van stoel naar stoel te lopen.
(Geen stoelen? Gebruik een hoepel of een stuk karton om een zitplaats aan te duiden.)

Stoelenestafette

Materiaal

Stoelen

Speluitleg

Probeer in twee teams met enkele stoelen over het spelterrein te geraken door telkens een stoel waar niemand op staat naar voren door te geven. De groep schuift zo telkens op zonder de grond te raken. Als er iemand valt of de grond raakt, moeten ze opnieuw beginnen. *(Geen stoelen? Gebruik enkele vellen krantenpapier of stukken karton.)*

Rond de tafel kruipen

Materiaal

4 stevige, gelijksoortige tafels

Speluitleg

Van elke ploeg gaat er een afgevaardigde op de tafel zitten. Die moet onder het tafelblad door kruipen en weer op de tafel gaan zitten zonder de grond te raken.

Kot uitbranden

Materiaal

- 18 hoepels met 9 cijfers en 9 letters (of krijt om cirkels te tekenen)
- 1 touw (of krijt) om het 'kot' af te bakenen
- 2 ballen in verschillende kleuren (bv.: rode en blauwe)

Speluitleg

Maak een lijn aan de ene kant van het terrein. De twee ploegen gaan op een rij achter die lijn staan. Dat is het 'kot'. Op het terrein liggen er negen hoepels per ploeg verspreid (of zijn er achttien cirkels op de grond getekend). Aan de eerste 9 hoepels hangen de cijfers 1 tot 9, aan de tweede reeks hoepels hangen de letters A tot I.

Van iedere ploeg staat er iemand aan de zijkant van het terrein met een bal. De ene ploeg mag enkel met de ene bal spelen (bv.: de rode), de andere ploeg speelt met de andere (bv.: de blauwe).

De eerste in lijn van beide ploegen begint te lopen naar hun eerste hoepel, dus met respectievelijk 1 en A. Daarna lopen ze naar de hoepels met 2 of B, 3 of C enzovoort. De volgende mag pas beginnen lopen als de voorgaande persoon uit de hoepel is. Terwijl ze lopen, mogen de spelers die in het midden staan hen met de bal aangooien. Als ze in de hoepels staan, telt dat niet meer. Wie uit is, werkt mee met de tikker van de eigen ploeg. Zodra er één speler extra in het midden staat, mag die ploeg niet meer lopen met de bal.

Er moet altijd iemand in het 'kot' (achter de lijn) blijven staan. De ploeg bij wie het 'kot' leeg is, heeft verloren.

NABESPREKING

Maak na het spel nog even tijd voor een nabespreking. Ga in een cirkel zitten en praat na. De volgende vragen kunnen daarbij helpen.

*Vonden jullie het spel leuk?
Wat was niet leuk? Wat kon beter?
Wat was wel leuk?*

*Waren er realistische elementen in het spel volgens jou?
Welke elementen vonden jullie realistisch en welke niet?*

Hebben jullie het huis dat het best bij jullie gezinssituatie past kunnen kopen? Wat hield jullie tegen? Wat maakte dat jullie wel stappen in de goede richting konden zetten?

*Werden de rijke mensen die zijn beginnen investeren in huizen nog rijker?
Bleven sommige spelers arm en huurder?
Is dat ook in de samenleving zo?*

*Bleef je in een huis wonen dat te groot was voor jouw situatie?
Wil je dat? Doen mensen dat vaak?
Wat vind je daarvan?*

*Had je als huurder iets aan bepaalde kanskaarten?
Denk jij dat de overheid genoeg doet om voor iedere burger het recht op wonen te waarborgen?
Denk je dat de overheid genoeg doet om de ongelijkheid op de huisvestingsmarkt te verkleinen?
Zijn maatregelen van de overheid logisch? Zijn ze voldoende?*

Zin in een nabespreking zonder zitten?
Laat de deelnemers in een cirkel staan.
Bij iedere vraag waar je ja of nee op kan antwoorden, zetten ze enkele stappen zetten. Stappen naar het midden is ja, stappen naar buiten wijst op nee.
Helemaal in het midden is een heel duidelijke ja, ver naar buiten is een duidelijke nee.
Staan de deelnemers op een bepaalde plek in de cirkel, laat hen dan iets zeggen over de vraag of de bijvragen.
Vraag of iemand er nog iets over wil zeggen, of spreek enkele deelnemers aan om hun mening te horen.

ACHTERGROND ARMOEDE EN SOCIALE WONINGEN

Armoede, een groeiend probleem in onze maatschappij. De vorige Vlaamse regering wilde kinderarmoede halveren, maar slaagde daar niet in. Integendeel, kinderarmoede groeide van 7% naar 14%.

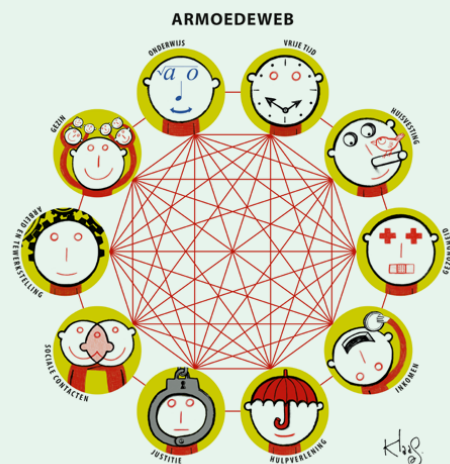
In stedelijke contexten blijft armoede duidelijker zichtbaar. In Brussel leeft een op de drie in armoede, in Gent een op de vier en in Vlaanderen een op de zeven.

Voldoende inkomen is een belangrijke hefboom om uit armoede te geraken. Maar ook goed wonen geeft je een grote stap voorwaarts om armoede te ontgroeien. Iedere Belg heeft recht op leefbaar wonen, de Vlaamse wetgeving beschrijft ook het recht op betaalbaar wonen. In het huidige beleid krijgen de mensen die het meest kwetsbaar zijn op de huizenmarkt het minste steun. Het zijn de mensen die een huis bezitten die langs de kassa passeren. De overheid besteedt ongeveer 84% van de financiering van het woonbeleid aan eigenaars van woningen: fiscale aftrek, premies voor isolatie/dubbel glas, enz. Slechts 14% gaat naar de meest kwetsbaren, 2% gaat naar de private huizenmarkt. Zij die het meest hebben, krijgen ook nog eens het meest (dat wordt ook wel het mattheuseffect genoemd).

Een tijdje geleden werd de woonbonus afgeschaft, maar het bedrag dat vrijkwam, werd nog niet geïnvesteerd in de zorg voor de meest kwetsbaren.

Er zijn 155.000 sociale huurwoningen op de markt. Maar er staan ook nog 154.000 mensen op de wachtlijst voor een sociale huurwoning. En er zijn nog een heleboel mensen die recht zouden hebben op een sociale woning, maar die gewoon niet op de wachtlijst staan. Naar schatting zijn er nog eens 240.000 mensen die eigenlijk recht hebben op een sociale woning. Zij huren nu op de private markt en houden bijgevolg minder geld over om te (over)leven. Zoals het aantal sociale huurwoningen nu maar aan het groeien is, zal het probleem met de wachtlijst nooit opgelost worden.

Gedurende het spel en in de kanskaartjes voor huurders wordt duidelijk hoe verschillende levensdomeinen met elkaar verbonden zijn in armoedesituaties. Welzijnszorg stelt die linken tussen levensdomeinen vaak voor in het armoedeweb.

Welke levensdomeinen zijn verbonden met het thema wonen?

- **Gezondheid:** schimmel in een huis

=> Kanskaartje: Door de vochtige woning moet je elke maand 100 STA dokterskosten betalen voor de behandeling van astma van je dochter. Betaal 100 STA. (Enkel voor huurders.) (-)

- **Inkomen:** te dure woning

=> Het duurt lang om een woning aan te kopen voor mensen met een laag loon of een uitkering.

- **Onderwijs:** een te kleine woning zet studieresultaten onder druk

=> Kanskaartje: Je kan niet goed studeren in je te kleine (huur)huis waar er te veel lawaai is. Daardoor ben je een jaar blijven zitten op school. Sla een beurt over. (Enkel voor huurders.) (-)

- **Justitie:** je kan sneller in contact komen met justitie

=> Kanskaartje: Je voelt je niet thuis in je huurhuis. Daardoor hang je vaak op straat rond met vrienden. Je krijgt een GAS-boete voor overlast. Betaal 50 STA. (Enkel voor huurders.) (-)

- **Sociale contacten:**

=> Een lelijke woning waar je je voor schaamt, zet je sociale contacten onder druk. Ook vaak verhuizen of niet *kunnen* kiezen op welke plaats je woont, heeft impact op je sociale leven.

- **Gezondheid:** Emotionele gezondheid

=> Kanskaartje: Je hebt geen geld over voor hobby's en je mag ook geen huisdier houden in je huurhuis. Dat weegt emotioneel door. Ga 12 stappen achteruit. (Enkel voor huurders.) (-)

CAMPAGNE SAMEN TEGEN ARMOEDE 2020

ONBETAALBAAR WONEN IS ONAANVAARDBAAR

Een goede woning zou voor onbetaalbare momenten moeten zorgen. Maar voor een op de vijf huishoudens in Vlaanderen en Brussel is goed wonen onbetaalbaar. Onaanvaardbaar!

Iedereen heeft recht op een kwaliteitsvolle, betaalbare woning zonder woonzorgen. In Vlaanderen en Brussel staan er 202.714 mensen met een laag inkomen, die voldoen aan de voorwaarden voor een sociale woning, toch op de wachtlijst. Een tekort aan sociale woningen drijft hen naar de private huurmarkt. Daar besteedt meer dan de helft van de private huurders meer dan een derde van hun inkomen aan huur. Te hoge huur en een te laag inkomen betekent dat er te weinig overblijft voor andere basisbehoeften. De slechte kwaliteit van woningen heeft impact op de fysieke en psychische gezondheid van wie er woont. Kortom, **te veel mensen wonen in slechte woningen waar ze te veel voor betalen.** Het huidige woonbeleid biedt geen oplossingen. Samen met de campagnepartners zet Welzijnszorg de hachelijke woonsituatie van mensen in armoede op de agenda. We voeren campagne voor het recht op wonen. Voor goede en betaalbare woningen vol onbetaalbaar mooie momenten.

Door dit spel te spelen leerden jullie al heel wat over armoede. Wil je meer weten over armoede of over de campagne Samen Tegen Armoede 2020, of wil je een actie uitwerken ten voordele van Welzijnszorg? Kijk op welzijnszorg.be voor inspiratie!

MEER SPOOR ZES

Ga naar chiro.be/jongerenspel, daar vind je nog een heleboel jongerenspellen!

Naast jongerenspellen maakt Spoor ZES nog andere materialen.

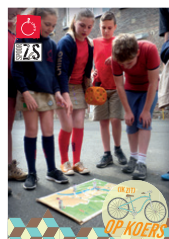
TEKSTENBOEKJE VERDER DAN THUIS

Thuis

Die plek waar het warm is, nooit koud.
Die plek waar je mag zijn wie je bent, niet groter.
Die plek waar je kan lachen en mag wenen, niet stoer.
Die plek waar iedereen nood aan heeft, waar iedereen naar verlangt, waar iedereen recht op heeft, waar iedereen kan thuiskomen.

Poëzie en citaten om over na te denken en over te praten. **Getuigenissen en bezinnende teksten, verhalen** over wonen en thuis. Allemaal te lezen in het tekstenboekje van Spoor Zes voor Samen Tegen Armoede 2020.

Verkrijgbaar bij Spoor ZES: surf naar spoorzesindeklas.be of chiro.be/tekstenboekje. Mail voor meer informatie naar spoorzes@chiro.be. Bestellen kan je op chiro.be/bestelspoorzes. Gratis voor Chirogroepen!

LAGERESCHOOLPROJECT EEN THUIS MET EEN ❤️

In 'Een (t)huis met een ❤️' leren Robby en zijn vriendjes dat een huis en een thuis niet hetzelfde zijn. En dat een thuis van groot belang is om jezelf te kunnen zijn. Benieuwd hoe ze dat leren? Ontdek het in dit nieuwe Robbyproject voor het **lager onderwijs**.

'Een (t)huis met een ❤️' is een speelse en belevende vertaling van de Samen Tegen Armoede-campagne van Welzijnszorg voor de basisschool. Vertrek van het leuke en spannende verhaal van Robby en zijn vriendjes en breng zo de campagne op kindermaat in jouw klas.

'Een (t)huis met een ❤️' bestaat uit een **handleiding** voor de leerkracht, met een spannend verhaal, kant-en-klare lessen met methodieken, gespreksvormen, stilvalmomentjes en leuke weetjes, een **werkboekje** met opdrachten voor de leerlingen en het **themalied**. Een echte meezinger!

We maken een digitale overgang! De werkboekjes, het themalied, vertelplaten en andere extra's kan je downloaden op de website: welzijnszorg.be/Robby. In de gedrukte handleiding voor de leerkracht zit een gebruikersnaam en wachtwoord waarmee je toegang krijgt tot de downloadpagina met al die materialen.

Je vindt meer informatie op spoorzesindeklas.be.

ADRESSENLIJST

SPOOR ZES

Kipdorp 30
2000 Antwerpen
03-231 07 95
spoorzes@chiro.be
chiro.be/spoorzes
spoorzesindeklas.be

DÉ CHIRODIENST VOOR ZINGEVING,
ENGAGEMENT EN SOLIDARITEIT

WELZIJSZORG

Nationaal

Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
02-502 55 75
info@welzijnszorg.be
welzijnszorg.be

Welzijnszorg heeft ook een heleboel regionale secretariaten waar je terecht kan.
Je vindt de adressen op welzijnszorg.be.

Vlaanderen
verbeelding werkt

